

ఇన్ని రోజులు చూసిన సినిమాలన్నీ ఒక ఎత్తు. ఈ రోజు చూసిన సినిమా ఒక ఎత్తు అనిపించింది - అంకడికి.

వరండాలో ఓ మూలగా మోకాళ్లమీద తలపెట్టుకుని కూర్చునివున్న అంకడికి - ఇంకా ఆ సినిమా కళ్లముందు మెదులుతోంది.

“ఆ చిల్కాలో యమ్మ శానా మంచిది నాగున్నాది. అసిలికి అసుమంటమ్మ పెపంచ కంలో వుంటుందా అని... ఈయమ్మ వొక్క దినం పన్నోకి ఎగ్గొట్టి సావాసగాండ్లతో బిల్లం గోడు ఆడినా బూతులు దిడతాది... సంతబరిసె విరిసి. ఈవు సిట్లగొడతది. వ్చె... తనకి బగమంతుడు ఇసుమంటమ్మనీకుండా... ఆ చిల్కాలో అసుమంటియమ్మ నీగూడదా... చా... అనీలు బాబుయమ్మ గూడా మంచిదే... గానీ... ఆద్నే బాగా సూసుకుంటుంది... ఏరే వోల్లను సీకొట్టేస్తది... అనీలుబాబుకు బల్లమీద నాస్టా ఏసి, తనికి నేలమీద ఏస్తది... చిల్కాయమ్మ అట్టగాదు... గేటుకాడ కూకున్న ఓరి పిల్లోడ్నీ గూడ.... తానమాడించి... సొంతబిడ్డనాగ సాక్కుంటాంది.

“ఒరేయ్... అంకడా... శనెదవా... ఏడ నచ్చినావరా... బాబోచ్చే ఏలాయె... గేటుకాడ దిగబడు... ఆబాబసలే మెతకమడిసి.. ఇస్కూల్ బేగెత్తనేడు... దించనేడు....” అంకడికి తల్లిగొంతు అమాంతం నులిమెయ్యాలన్నిం చింది.

“దోసిదోసి పెడతంటే కమ్మంగ పీక ల్దాకా మెక్కుతాడాబాబు... ఇస్కూలు బేగు మాత్తరం... ఎత్తనేడు. సీకట్లో అన్ని సద్దినీళ్లు తాగి... ఆల్లు తిని పారేసిన ఎంగిల్లు నాకే తనికి మాత్తరం బో బలముండది....”

ధూ... యామి తల్లిది.....

“లెగరా... దరిద్రగొట్టోడా... “చుక్కమ్మ తిడుతూనే వుంది.

ఎందుకో అంకడి కళ్లలో గిర్రున తిరి గాయి నీళ్లు. ఎడం చేత్తో తుడుచుకుని లేచి వెళ్లి గేటు దగ్గర నిలబడ్డాడు. మళ్లీ ఊరాయి కళ్లలో నీళ్లు.

“శ్చ... ఒప్పుడు జూసినా... దరిద్దర పోడా... నచ్చినోడా.... ఎదవనన్నాసీ... అని

తిడుతూనే వుంటుంది. వ్చె. తన్నిగూడా... ఓరైనా అనీలుబాబును పిల్చినట్టు... బాబూ! అని పిలగూడదా... ఒకేల... ఆ చిల్కాలోయమ్మ దగ్గరకుబోతే... అట్ట బిలుస్తందేమో....

ఒక్కసారిగా మెదిలింది. ఆ సినిమా లోని నీలిమ-అంకడి కళ్లముందు దేవత లాగా.

కళ్లనిండా కరుణ నింపుకుని.. చేతులు చాపి... రా... రమ్మని... పిలుస్తున్నట్టు అనిపి చింది అంకడికి.

“ఒక్కసారి-ఎల్లి...ఆయమ్మను జూత్తే.. యమ్మా... అని పిలిస్తే.. ఎట్టా గుంటదో...”

ఆరాత్రికి పని ముగించుకుని గుడిసె చేరాక.... పక్క గుడిసెలోని రాజిగాడి దగ్గరకెళ్ళి కూర్చున్నాడు అంకడు.

“రాజన్నా... యమ్మమణును చిల్కా జూసినవా నిన్న... టీవీల ఏసిండ్రు....”

ఆరాజుగాడనబడే రాజన్న ఒక్క క్షణం ఆలోచనలో పడిపోయి - తలగోక్కుని చెప్పాడు.

“జూసినా గానీ... టీవీల గాదు చిల్కా ఆల్లో జూసినా...”

దాంట్లో యమ్మ ఏసం గట్టిందే ఆమె పేరేందో?...”

“కిష్నపెబో - దెవ్విరోపో...బో... జేస్తదిలే యాకనన్ను...”

“ఆమె...ఏడుంటది?”

“యాకటేర్లంతా... మెడ్రాస్లోనో... అయిదరాబాదులోనో వుంటరు. ఈముండేది... మెడ్రాస్లో అయ్యుంటాది...

“అడ్రసు దెల్పా నీకు?”

“యామిరో యాంజేస్తవ్... అడ్రాసుతో. ఆడిగి బోతవా ఏంది... ఇసిత్రంగా వుండాదే నీ పెళ్ళ?”

“ఊరికినేలే అన్నా....”

“నాకు దెల్పగానీ... నాను పనిసేసే ఇంట్లో సినబాయిగారికి ఈ యాకటేర్ల కతలన్నీ దెల్పు అడిగి దెచ్చిస్తలే...”

“నీ జిమ్మడ - యాడ తగలడ్డవరా... బేగిరారా... ముస్సెదవా... కూసింతసేపన్నా పడుకోని సద్దాం... ఇట్ట కన్ను గురికి తెరిసేనోగా అట్టా దెల్లారిపోతండాది...” చుక్కమ్మ పిలు స్తోంది కొడుకుని.

అంకడికి విసుగొచ్చింది... అయినా

లేచి.... రాజిగాడి గుడెసెలోంచి బయటికి వచ్చి మళ్ళీలోపలికి తొంగిచూసిచెప్పాడు - “మరిసిపో బాకన్నా....”

ఒళ్లంతా కదిలిపోయేలా విరగబడి నవ్వింది దివ్యరూప. ఇప్పుడిప్పుడే ఫీల్డ్లో పైకొస్తున్న వర్షమాన నటి ఆమె.

అలా నవ్వుతున్నప్పుడు పవిత జారి పోయిన - ఆమె పయ్యెదవైపే రెప్పవాల్యకుండా చూస్తున్నాడు డైరెక్టర్ సావేరి - గుటకలు మింగుతూ!

ఇందాకట్టుండి “రా” కొడుతున్నా ఎక్కని కిక్కు ఇప్పుడెక్కిందతనికి... ఆమె మీదకు ఎగబడి తేనెలో మాగిన చెర్రీస్లావున్న పెదవుల్ని ఆబగా అందుకోబోయాడు. .

చప్పున జరిగి - అందకుండా తప్పించుకుని - అన్నది దివ్యరూప. “బెడ్ రూమ్లో మాత్రం మీ కళ్లకు గ్లామరస్ బొమ్మని. తెరమీద మాత్రం అమ్మనీ - అమ్మమ్మనీ...”

సావేరి ఆమె పెదవులు అందలేదన్న కనితో మరో పెగ్గు చప్పరించి అన్నాడు. “మంచి పెరఫార్మెన్స్ ఉన్న పాత్ర అది రూపా! నువ్వే చెయ్యగలవనిపించి నీకు ఆఫర్చేశాను గానీ... నీలో గ్లామర్లేదనీ... నువ్వాటైపు రోల్స్కి పనికి రావనీ కాదు....”

“నీ ఉద్దేశ్యం వేరు... నాకొచ్చిన ఇమేజ్ వేరు. ఒక్కసారి ఈ ఫ్యాన్స్ మెయిల్ చూడండి...”

టేబుల్ మీద కుప్పగా పోసి వున్న ఉత్తరాల్లోంచి కొన్నితీసి సావేరి చేతిలో కుక్కింది.

“అమ్మ మనసుకు నిర్వచనంగా నిలి చారు....”

“అమ్మ అనే మాటకు ప్రాణం పోశారు....”

“ఇంకెప్పుడూ మీరు గ్లామర్ రోల్స్ వేయవద్దు....”

“అమ్మగా మా హృదయాల్లో పవిత్రంగా హత్తుకుపోయిన మిమ్మల్ని ఇకమీదట ఏ డేస్సింగ్ గాల్గానో చూడలేము...”

“అమ్మా! నిన్ను చూడాలని వుంది. నీ ఒళ్లో పడుకుని ఆసినిమాలో రాజులా నిద్ర పోవాలని వుంది. ఒక్కసారి నన్నెత్తుకుని ముద్దు పెట్టుకోవూ...”

గొంతులో కొచ్చేసింది.

“చిల్కాలో యమ్మ కోసరం లగెత్తాలని నువ్వు రెక్కలు ముక్కలు సేసుకుని సంపాదించిన జీతం రూకలు దొంగ నాగా అట్టుకుపోయానే యమ్మ...”

“పోతేపోయేలేరా... ఎదవ డబ్బు.... నీకన్నానా....”

“నిన్ను పిశాచి... రాచ్చేసి... అని దిట్టుకునేటోడే...”

“తిట్టుకోరా... కావలెంటే కొట్టు... నాబిడ్డగాక నన్నింగ ఓరు దిడతారు... ఓరు గొడతారు... ఆఁ...”

“యమ్మా...” అంకడి గొంతు పూడుకు పోయింది. చిన్నగా అడిగాడు.” ఇంతమంచి మడిసివి. నన్ను దేనికనీ అట్టా గొడ్తా - దిట్టేదానివి...”

అంకడి ప్రశ్నకు జవాబుగా చుక్కమ్మ వాణ్ణి మళ్ళీ ఆర్తిగా గుండెలకు హత్తుకుంది. ముద్దాడింది....”

“తల్లి - బిడ్డను దిట్టనాదంటే.... అయి తిట్లు గాదయ్యా... దీవెన్లు... ఆడ్ని బాగుసెయ్యాలని కొట్టుద్ది... గాని.... బంగపాటు సెయ్యాలని గాదు.... తన బిడ్డ పెదిమందిలో సెబాసుగా వుండాలని తాపత్రయపడుద్ది....”

అంకడు ఆమె బాహువుల్లోకి మరింతగా ఒదిగిపోతూ - మనస్ఫూర్తిగా నోటి నిండుగా పిలుచుకున్నాడామెను.

“యమ్మా...”

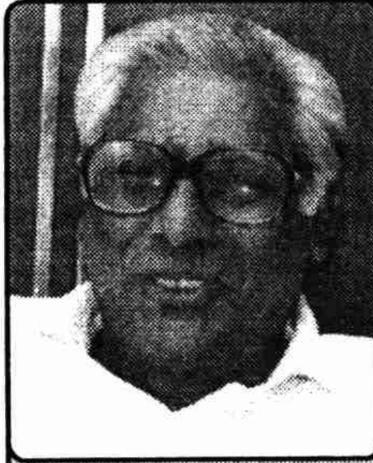
ఆరోజు తెల్లారగట్లే చుక్కమ్మ లేచి పోయి లాంతరు వెలిగించింది. “నాయినా.... అంకా.... లెగరా... కన్నా...” అంది.

అంకడు కళ్లు తెరిచి తల్లికేళి చూశాడు. ఆమె నవ్వుతూ వాడి తల నిమిరింది.

“యమ్మా.... ఇట్టాగయితే నాకు మల్ల నిద్దరొస్తది... వనెగ్గొడ్త - సెడిపోతా... అందుకని... రోజునాగే పిలవ్వేయమ్మా...”

చుక్కమ్మ పక్కుమని నవ్వి “ఒరే దొంగ సచ్చినోడా... లెగరా - లెగు. బేగీలెగు...” ఆమె ఆమాటలంటూ మళ్ళీ మళ్ళీ నవ్వింది. అంకడూ హాయిగా నవ్వేశాడు.

సంతాపం

శ్రీశ్రీ మహాప్రస్థానం సేవలందించి భౌతికంగా దూరమైన ఉత్తమ మేధావి సహవాసికి చినుకు మాసపత్రిక తన ప్రగాఢ సంతాపం

సహవాసి గురించి

‘చెన్ చాంగ్ ఫింగ్’ తెలుగు దేశంలో వుడితే, తెలుగులో ఈ పుస్తకం (లాంగ్ మార్చ్ లో మావోజెదాంగ్) రాసిఉంటే, అచ్చు ఇలాగే రాసి ఉండే వాడు’

- కొడవటిగంటి కుటుంబరావు

‘నేను ఒరిజినల్ పుస్తకాన్ని (రక్తాశ్రువులు) ఇంగ్లీషులో చదువు తున్నప్పుడు కంటే తెలుగులో చదువుతున్నప్పుడు అది నన్ను ఇన్ స్పైర్ చేసింది’

- కె.వి. రమణారెడ్డి

“శ్రీశ్రీ మహాప్రస్థానం చదివి చాలామంది కమ్యూనిస్టులయినట్టు, సహవాసి ఏడు తరాలు, రక్తాశ్రువులు, విముక్తి ఉక్కుపాదం చదివిన చాలా మంది నక్స్ లైట్ లయ్యారు”

- చలసాని ప్రసాద్.

“అనువాదంకోసం అనువాదంకాకుండా మూలంలోనిభావాన్ని అందమైన తెలుగులోకి అనుసృజన చేసి అనువాదప్రక్రియలో తనదైన ముద్రవేసిన అత్యంతప్రతిభావంతుడు సహవాసి”

- అదృష్టదీపక్

“ తెలుగులో అత్యుత్తమ అనువాదకుడు సహవాసి. ఆయన అనువాద మయినా, సంపాదకీయమయినా, పత్రికావ్యాసమయినా, సహజంగా ప్రౌఢంగా ఒక జీవనదీప్రవాహంలా సాగిపోతుంది. ఆయన పేరులేకపోయినా ఆయన శైలినిబట్టి ఇది సహవాసి రచన అని చెప్పగలిగే పాఠకులు ఆంధ్రదేశంలో అనేక మంది ఉన్నారు.”

- ఎ. గాంధీ

“అనుసృజనలో అందేవేసిన చెయ్యి సహవాసి అని సహవాసిని అందరూ చెప్పుకోవడం వెనుక సహవాసి తపన, కృషి, మానవీయ అంతరంగం, నిరంతర సాహిత్య అధ్యయనం పడుగు పేకలా కలగలిసి పోయిన్నాయి”

- వెనిగళ్ల వెంకటరత్నం

‘సరళమైనశైలి, సిద్ధాంత తాత్విక భూమిక కలిగిన చారిత్రక రాజకీయ అవగాహన, భాషపై మక్కువ త్రిగుణాలై సహవాసిగారి అనువాదశైలిని ప్రకాశవంతం చేశాయి !

- నండూరి రాజగోపాల్

“మూలానికి / ముడితెలుగు చెప్పడం / తెలియపర్చడం
మూలాన్ని / ముడితెలుగులో చెప్పడం / తెలుగుపర్చడం
అందమైన అను సృజన సహవాసి జమానా
అందుకు ఆయన ప్రతి రచనా తిరుగులేని నమూనా

- అశోక్ కుమార్

సహవాసి 1934లో సెప్టెంబరు 26వ తేదీన గుంటూరు జిల్లా దుగ్గిరాలలో జన్మించారు. ఎంతో కాలంగా తనను ఆవరించిన అనారోగ్యాన్ని లెక్కచేయకుండా తన సాహితీ వ్యాసంగాన్ని కొన సాగిస్తూ.. కొనసాగిస్తూ 29ఆగస్టు, 2007న వైద్యం నిమిత్తం హైదరాబాదు వెళ్తూ ఆఖరిశ్వాస విడిచారు.